

[Emir Imamović Pirke](#)

└ Pon, 03/08/2020 - 19:55

•

0

•

0

•

0

[Arhiva +](#)

•

•

•

[Emir Imamović Pirke](#)

└ Pon, 03/08/2020 - 19:55

•

•

•

[Živahna povijest: krištanje oko Srba](#)

Naša su ljeta reprizna. Ne misli se, pri tome, na temperature zraka u hladu i kakvoću mora, broj noćenja i izvanpansionsku potrošnju, požare i akcije HGSS-a. Svakog se ljeta, od kraja srpnja pa do, barem, polovice kolovoza, ponovi i pokaže kako je i koliko ovdašnji pogled na prošlost skučen, nerijetko određen etničkom pripadnošću promatrača i dugogodišnjim, upornim pokušajima da se povijest istovremeno banalizira i prilagodi duhu društva koje o onome što je bilo – kako 1941. ili 1945, tako i 1991. ili 1995. – može govoriti svakako, a najmanje točno.

I ove je, dakle, godine, 27. srpnja u Srbu obilježen Dan ustanka naroda Hrvatske. Da ovaj dosadni covid nije smetao, sve bi bilo navlas isto kao i prije pet ili devet ljeta. Na jednoj strani barikade stajali bi mnogobrojni uzvanici, predstavnici i članovi antifašističkih udruga i umirovljeni političari, a na drugoj neoustaše iz jedne od osamdesetšest pravaških stranaka. Predstavnik zakonodavne i izvršne vlasti ne bi bilo – izuzmemo li članove SDSS-a – pa bi novinarske ekipe bilježile službene govore i neslužbene tlapnje o događaju koji se, iz desničarske perspektive gledano, desio sam od sebe i zbog nekih seljaka što ih je dosada natjerala da se uhvate oružja i oruđa, pa malo ubijaju okolo.

Ljeto 2020., to uveliko znamo, kao i cijela ova duga i šugava godina, ima ugrađen virus, pa su, pišu „Novosti“, „zbog trenutne epidemiološke situacije izazvane koronavirusom, skupu prisustvovala samo delegacije, bez uobičajenog dolaska velikog broja antifašista iz Hrvatske, BiH i Srbije“. Dražen Keleminac iz A-HSP-a, međutim, nije propustio priliku da stane na uobičajeno mjesto, na krivu stranu povijesti i sadašnjosti, i nešto trabunja.

„Ovo društvo ne smije i neće postati društvo laži. Ova država ne smije počivati na temeljnom kamenu laži. Kada to govorim, imam na umu i novi sastav Hrvatskog sabora. Čut ćemo u njemu bez sumnje i nove glasove s lijevoga krila, ali čut ćemo i desničarski povijesni revizionizam u njegovom najogoljenijem izdanju. Predstavnicima istine kako u Saboru, tako i u javnome životu uopće želim da ne posustanu“, kazao je, između ostaloga i pored ostalih, Franjo Habulin, predsjednik Saveza antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske. Bio je to, pokazalo se ubrzo, proročanski govor.

„U vremenu kada se državni proračun teško puni, kada velike za sustav relevantne tvrtke smanjuju plaće svojim zaposlenicima, kada ljudi dobivaju otkaze, kad ne znamo gdje će se zaustaviti pad standarda, hrvatska vlada financira skup kojim slavi genocidni pokolj nad Hrvatima u Borićevcu i u okolnim mjestima i to sa 100 tisuća kuna. To je odvratno i šizofreno. Vlada odgovara Saboru, tražimo detaljnu specifikaciju troškova na što se potrošila svaka lipa od izdvojenih 100 tisuća iz hrvatskog državnog proračuna“, rekla je nova miss hrvatske desnice, bivša TV novinarka i članica Domovinskog pokreta, Karolina Vidović Krišto.

Ima, ne treba se lagati, među hrvatskim antifašistima i onih što fanatično vjeruju da je povijest poput ravne ceste i da u njoj – povijesti, ne na cesti - i događaji i akteri funkcioniraju kao u westernima, jednostavno i neiznijansirano. S druge strane, među hrvatskim revizionistima nema ama baš nikoga tko povijesti neće prići kao švedskom stolu, poslužiti se onim što mu se sviđa i praviti se da drugo i drukčije ne postoji.

„Iznenadilo me da se nasilje može pojaviti među ljudima i bez prethodne mržnje. Potreban je samo malen, uistinu malen broj ljudi koji bi počinili prvo nasilje. Proces počinje prvim masakrom i vrlo brzo se može dogoditi da ljudi budu spremni počinuti novi, veliki masakr. Društvo do tada ne mora uopće biti podijeljeno“, kaže Max Bergholz, kanadski povjesničar i autor knjige zbog čijeg bi naslova uredniku trebalo ruku otkinuti: “Nasilje kao generativna sila – identitet, nacionalizam i sjećanje u jednoj balkanskoj zajednici”.

Istražujući 2006. godine tada – a vjerojatno i sada - nekatalogizirane dokumente u Arhivu Bosne i Hercegovine, Bergholz je naišao na spise o zločinima počinjenima nakon 27. srpnja 1941. koje su, čisto da ne bude zabune, istraživale i bilježile jugoslavenske komunističke vlasti. Prema tim izvorima, ali sačuvanim sjećanjima, u prvim mjesecima ustanka i valu osvete stradavali su i Hrvati i muslimani, neki zbog veza sa friško uspostavljenom NDH-a, neki iz istog razloga iz kojeg su hrvatski i bosanskohercegovački Srbi odvođeni u koncentracijske logore i pod ustaške kame.

O tome će ovdašnji, slabo upućeni, ali itekako ostrašćeni revizionisti govoriti selektivno, uvijek i rado, nadugo i naširoko, prešućujući činjenicu da je, kako to već reče Karolina Vidović Krišto, „genocidni pokolj nad Hrvatima u Borićevcu i u okolnim mjestima“, direktna posljedica u NDH-a

ozakonjenog, masovnog, temeljitog istrebljivanja Srba, poklanih i pobijenih zato što su bili – Srbi. Ne politički Srbi ili, jezikom sadašnjice kazano, nedovoljni politički Hrvati srpske narodnosti, već samo Srbi, rodom, porijeklom i pravoslavnom vjerom. E, upravo je to bio onaj prvi, inicijalni masakr, uzrok svih uzroka sa raznim, pa i itekako krvavim posljedicama.

Ozbiljno njegovanje naslijeđa antifašizma i Narodnooslobodilačke borbe – zbog koje smo, uostalom, jednom, samo jednom, bili subjekt, a ne objekt velike, svjetske povijesti – traži i jasan, ozbiljan i osuđujući odnos prema svakom partizanskom zločinu počinjenom u kaosu Drugog svjetskog rata i neposredno po njegovom kraju. Strahovati da se na taj način može promijeniti karakter bilo čega, od onoga fašističke, marionetske i kamionima dovezene NDH-a, preko ustanka, pa tako redom i tako dalje, gluplje je od krištanja prema kojem je svaki zločin naših, nekih naših, tek gruba administrativna pogreška, a svaki počinjen tuđom rukom manifestativni oblik „njihove“ predodređenosti da kolju po kućama i okućnicama.

„Zapravo, 1945. i rasprava o toj godini vam je razgovor o ratovima 1990-tih, ali još nemamo snage da ta pitanja otvorimo, to nas tek čeka“, rekao je povjesničar Tvrтко Jakovina. Isto, očito je, vrijedi i za rasprave o 1941.

Tekst je financiran sredstvima Agencije za elektroničke medije u okviru javnog natječaja za poticanje kvalitetnog novinarstva. Dozvoljeno prenošenje uz objavu izvora i imena autora

Ozbiljno njegovanje naslijeđa antifašizma i NOB-a traži ozbiljan i osuđujući odnos prema svakom partizanskom zločinu počinjenom u kaosu Drugog svjetskog rata. Strahovati da se tako može promijeniti karakter bilo čega, posebno fašističke NDH-a ili ustanka, gluplje je od krištanja prema kojem je svaki zločin naših, nekih naših, tek gruba administrativna pogreška, a svaki počinjen tuđom rukom manifestativni oblik „njihove“ predodređenosti da kolju

Foto: 5portal

-
-
-

Impressum

Forum.tm | Nakladnik: neprofitna udruga Dom kulture Zagreb | Adresa: Nova cesta 115, 10000 Zagreb | email: domkulturezagreb@gmail.com | Uredništvo: Dom kulture Zagreb

TKO? Neprofitna udruga Dom kulture **ŠTO?** Forum.tm, prostor za slobodne ljude i one koji to žele postati **KADA?** Jučer, danas, sutra **GDJE?** www.forum.tm **ZAŠTO?** Da bi stvari bile jasnije

[Veronika Rešković](#) dobitnica je nagrade "Marija Jurić Zagorka" za internetsko novinarstvo u 2014. godini, koju dodjeljuje Hrvatsko novinarsko društvo, za seriju tekstova objavljenih na Forum.tm-u.

Oleg Maštruko dobitnik je nagrade "SAP Božo Težak" za najbolji tekst s područja informatike i komunikacija u 2014. godini. Tekst "[Od Milanovićevih sastanaka po SAD-u korist bi možda mogle imati isključivo tvrtke koje posluju s državom](#)" objavljen je na Forum.tm-u.

Portal Forum.tm financijski podupire [Agencija za elektroničke medije](#)

